

Extra No. 190

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. LXII]

THURSDAY, JULY 29, 2021 / SRAVANA 7, 1943

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૮મી જુલાઈ, ૨૦૨૧

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના તારીખ: ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૨૦ના જાહેરનામા ક્રમાંક: જીએચએમ-૨૦૨૦-૧૨૧-એમ-આરજીએન-૧૨૨૦૨૦-૧૪૨(૧)-એચ-૧નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારુ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

વી. એન. શેખ,

સરકારના નાયબ સચિવ.

NOTIFICATION*under***The Registration Act, 1908.****રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૯૦૮ હેઠળ****જાહેરનામું****મહેસૂલ વિભાગ**

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૨૦.

રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૯૦૮.

ક્રમાંક: જીએચએમ-૨૦૨૦-૧૨૧-એમ-આરજીએન-૧૨૨૦૨૦-૧૪૨(૧)-એચ-૧:- રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૯૦૮ (સન ૧૯૦૮ના ૧૬મા) ની કલમ ૬૯-ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ડ)થી તેમને મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત રાજ્યના રજિસ્ટ્રેશનના મહાનિરીક્ષક (ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ) દ્વારા કરેલા, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૬૯ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલ સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા મંજૂર કરેલા, નીચેના નિયમો, આથી, સામાન્ય જાણ માટે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે:-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.-

- (ક) આ નિયમો “ગુજરાત રજિસ્ટ્રેશન ફી અને રિફંડના ઇ-પેમેન્ટ (ઇ-ચૂકવણી) નિયમો, ૨૦૨૦” કહેવાશે.
- (ખ) તે રાજપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. વ્યાખ્યાઓ.-

(૧) આ નિયમોમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

- (ક) “અધિનિયમ” એટલે રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૯૦૮ (સન ૧૯૦૮નો ૧૬મો);
- (ખ) “સીઆઈએન (CIN)” એટલે સહભાગી બેંક દ્વારા ઇ-પેમેન્ટ (ઇ-ચૂકવણી) સિસ્ટમ દ્વારા ચૂકવણી મળ્યેથી ગ્રાહકને કાઢી આપેલ પર જારી કરેલ ‘ચલણ ઓળખ નંબર’;
- (ગ) “સાયબર ટ્રેઝરી” એટલે ગુજરાત તિજોરી નિયમો, ૨૦૦૦-ના નિયમ ૨-ના ખંડ (૨૩)માં વ્યાખ્યાયિત કરેલ સરકારી તિજોરી.
- (ઘ) “સાયબર ટ્રેઝરી પોર્ટલ” એટલે સરકારી મહેસૂલ મેળવવા અને તેનો હિસાબ રાખવા માટે સાયબર ટ્રેઝરી દ્વારા ઉપયોગ કરાતી સિસ્ટમ;
- (ચ) “જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર” એટલે અધિનિયમની કલમ ૬ હેઠળ નિમાયેલ અધિકારી;
- (છ) “જીટીએન (GTN)” એટલે ચૂકવણી મળ્યેથી સાયબર ટ્રેઝરી પોર્ટલની સિસ્ટમથી અપાયેલો ‘સરકારી લેવડદેવડ નંબર’;
- (જ) “ઇ-ચલણ” એટલે આ અર્થે નિર્દિષ્ટ કરેલ નમૂનામાં, ખતનો અમલ કરનાર અથવા દાવો કરનાર પક્ષકારના નામે, સાયબર ટ્રેઝરીમાં રજિસ્ટ્રેશન ફીની સફળ ચૂકવણી જાહેર કરતું, ‘સરકારી લેવડદેવડ નંબર(GTN)’ અને બેંકનો ‘ચલણ ઓળખ નંબર(CIN)’ ધરાવતું ઇ-ચલણ;
- (ઝ) “સહભાગી બેંકો” એટલે સાયબર ટ્રેઝરીમાં સરકારી ચૂકવણી કરવા માટેની સુવિધા અને સેવા પૂરી પાડવા નાણા વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા અધિકૃત કરેલ બેંકો અને નેટ બેંકિંગ અને એનઈએફટી (NEFT) માટે ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા માન્ય અન્ય કોઈ બેંક;
- (ટ) “નોંધણી (રજિસ્ટર કરનાર) અધિકારી” એટલે અધિનિયમની કલમ ૬ હેઠળ નિમાયેલ અધિકારી;
- (ઠ) “કલમ” એટલે અધિનિયમની કલમ.

(૨) અહીં આ નિયમોમાં વાપરેલા પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી ન હોય તે શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૯૦૮ (સન ૧૯૦૮ના ૧૬મા) અને ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૦ (સન ૨૦૦૦ના ૨૧મા)માં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે.

૩. રજિસ્ટ્રેશન ફી અને અન્ય ચાર્જની ઓનલાઈન ચૂકવણી.-

જરૂરી રજિસ્ટ્રેશન ફી અને અન્ય ચાર્જની ચૂકવણી, ગુજરાત એડમિનિસ્ટ્રેટિવ પ્રોસેસ ઓફ રજિસ્ટ્રેશન, વેલ્યુએશન અને ઇન્ડેક્સીંગ (GARVI) (ગરવી) મારફતે ઓનલાઈન સાયબર ટ્રેઝરી પોર્ટલમાં કરી શકાશે.

૪. ઇ-ચલણ મેળવવાની અને વાપરવાની રીત.-

- (૧) રજિસ્ટ્રેશન ફી ચૂકવનારે, સહભાગી બેંક મારફતે, સાયબર ટ્રેઝરીમાં જરૂરી રજિસ્ટ્રેશન ફી અને અન્ય ચાર્જ ઓનલાઇન ચૂકવીને ઇ-ચલણ મેળવવું જોઈશે.
- (૨) ઉપર મુજબ મેળવેલ ઇ-ચલણનો ઉપયોગ, અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ અથવા રજિસ્ટર કરવાના હોય તે સંબંધિત ખતમાં કરી શકાશે.
- (૩) સહભાગી બેંક દ્વારા કાઢી આપેલા 'ચલણ ઓળખ નંબર(CIN)' ધરાવતું ઇ-ચલણ, સરકારી સાયબર ટ્રેઝરી દ્વારા કાઢી આપેલા 'સરકારી લેવડદેવડ નંબર (GTN)', અને તે સંબંધી ચૂકવેલ રકમ સંબંધિત હિસાબમેળ ડેટાની સાથે, રજિસ્ટ્રેશન ફી અને અન્ય ચાર્જની ચૂકવણીના એકમાત્ર પુરાવા તરીકે ગણવામાં આવશે.

સ્પષ્ટીકરણ- કોઈપણ ઇ-ચલણને જ્યાં સુધી તે જે ખતને લાગુ પડે છે તેની વિગતો, ચૂકવણી કરતા સમયે ચૂકવણી કરનાર દ્વારા આપેલ વિગતો સાથે સમગ્રપણે મેળવણી ન થાય ત્યાં સુધી ચૂકવણીના માન્ય પુરાવા તરીકે ગણવામાં આવશે નહિ.

- (૪) અધિનિયમમાં નિર્દિષ્ટ સમય-મર્યાદાનું પાલન કરવામાં આવે તે શરતે, ઇ-ચલણને, ખતને રજૂ કરતા પહેલાં મેળવી શકાશે.
- (૫) ચૂકવનાર દ્વારા જનરેટ કરેલ ઇ-ચલણ (અમલ કરનાર અથવા દાવો કરનાર પક્ષકારનું) તેની પ્રમાણિતતાના ટોકનમાં તેના દ્વારા સહી કરેલું હોવું જોઈશે.
- (૬) પેટા-નિયમ (૫)માં ઉલ્લેખેલ ઇ-ચલણના ધરાવનારે, અધિનિયમની સંબંધિત જોગવાઈઓ અનુસાર નોંધણી ફીની ચૂકવણી સંબંધી હોય તો, જેની પાસે ખતની નોંધણી કરાવેલ હોય અથવા કરાવવાની હોય તે નોંધણી કરનાર અધિકારી અથવા જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર પાસેથી સિક્કો કરાવેલો હોવો જોઈશે.
- (૭) તે મેળવ્યાની તારીખથી ચાર મહિનાની મુદતની અંદર નોંધણી કરનાર અધિકારી અથવા તે કરવા માટે અધિકૃત કરેલ કોઈ અન્ય અધિકારી દ્વારા સિક્કો કરેલો ન હોય ત્યાં સુધી, કોઈપણ ઇ-ચલણ માન્ય ગણાશે નહિ.
- (૮) ઇ-ચલણ મળ્યે, નોંધણી કરનાર અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર તેના પર સિક્કો કરશે અને સિક્કો કરેલા ઇ-ચલણને પોતે યોગ્ય રીતે સહી કરીને ખત સાથે જોડશે.

પરંતુ ગુજરાત એડમિનિસ્ટ્રેટિવ પ્રોસેસ ઓફ રજિસ્ટ્રેશન, વેલ્યુએશન અને ઇન્ડેક્સિંગ (GARVI) (ગરવી)થી ઇ-ચલણ પર આપમેળે સિક્કો કરાતો હોય તેમ અને ત્યારે, સિક્કાનો શેરો કરવો એ પૂરતું ગણાશે.

- (૯) શક્ય હોય ત્યાં સુધી, ઇ-ચલણની પ્રિન્ટ (નકલ) ખતના પહેલાં પાના પર કાઢવી જોઈશે અને પહેલાં પાના પર પ્રિન્ટ કાઢવી શક્ય ન હોય તો પછી, ખતના પહેલાં પાનાની પહેલાં જોડવી જોઈશે. એક કરતા વધુ ઇ-ચલણના કિસ્સામાં, મુખપૃષ્ઠ પર ક્રમિક તારીખ અનુસાર તેઓની પ્રિન્ટ કાઢી શકાશે અથવા તે જ રીતે ખત ઉપર જોડી શકાશે.

પરંતુ સ્ટેમ્પ ડ્યુટીની ચૂકવણી કરવા માટે ઇ-સ્ટેમ્પિંગ પ્રમાણપત્રનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો હોય તો પછી, તે કિસ્સામાં તેને ઇ-સ્ટેમ્પિંગ પ્રમાણપત્રની પહેલાં જોડવું જોઈશે.

વધુમાં કોઈ ફીની ઘટ માટે, સબ-રજિસ્ટ્રાર દ્વારા ગુજરાત એડમિનિસ્ટ્રેટિવ પ્રોસેસ ઓફ રજિસ્ટ્રેશન, વેલ્યુએશન અને ઇન્ડેક્સિંગ (GARVI) (ગરવી) મારફતે જનરેટ કરેલી રસીદ સાથે તે રાખવી જોઈશે.

- (૧૦) સિક્કો કરેલ ઇ-ચલણ અથવા સિક્કાનો શેરો હર્મેશા ખતના ભાગ તરીકે ગણવામાં આવશે અને તેમ ન હોય, તો ખતને નોંધણી ફી યોગ્ય રીતે ચૂકવેલી નથી એમ ગણવામાં આવશે.

૫. નોંધણી કરનાર અધિકારીઓ અને જિલ્લા રજિસ્ટ્રારોના કાર્યો.-

- (૧) નોંધણી કરનાર અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર, પોતાની ફરજો બજાવતી વખતે પોતાને ઇ-ચલણ મળ્યે, સાયબર ટ્રેઝરી સાથે ઉપલબ્ધ વિગતો સાથે ખતમાં સમાવિષ્ટ નોંધણી ફીની ચૂકવણીની વિગતોની ખરાઈ કરશે.
- (૨) નોંધણી કરનાર અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, જિલ્લા રજિસ્ટ્રારને ચૂકવણીની યથાર્થતા અંગેની ખાતરી થયે, ઇ-ચલણને સિક્કો કરશે અને ખત સાથે તેને જોડશે અથવા પહેલેથી સિક્કો કરેલો હોય, તો પોતાની સહી કરીને શેરો કરશે અને તેના પર હોદ્દો લખશે. તે એ પણ ખાતરી કરશે કે ખત સાથે ઇ-ચલણ લગાડેલું અથવા જોડેલું છે.
- (૩) ઇ-ચલણની ખરાઈ દરમિયાન, નોંધણી કરનાર અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, જિલ્લા રજિસ્ટ્રારને માલૂમ પડે કે ઇ-ચલણના સંબંધમાં કોઈ ગેરરીતિ કરેલ છે, જેમ કે ઇ-ચલણ સાથે ચેડાં, વપરાયેલ ઇ-ચલણનો ફરી ઉપયોગ કરવો, કપટી વ્યવહાર, છેતરપિંડી, સ્ટેમ્પ ડ્યુટી અને નોંધણી ફીની ચોરી, રેકર્ડને નુકસાન કરવું વગેરે કરવામાં આવે છે, તો તાત્કાલિક પોતાના ઉપરીઓને જાણ કરશે અને ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૦ અથવા યથાપ્રસંગ, રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૯૦૮ની જોગવાઈઓ મુજબ જરૂરી પગલું પણ લેશે.

૬. રિફંડ.-

- (૧) ઇ-ચલણની સામે નોંધણી ફીના રિફંડ માટે, નોંધણી કરનાર અધિકારીઓએ અપનાવવાની કાર્યરીતિ, પ્રવર્તમાન નિયમો અને અધિનિયમ હેઠળની કાર્યરીતિ અનુસારની ઓનલાઇન પ્રક્રિયા મુજબ હોવી જોઈશે.
- (૨) રિફંડનું બિલ તૈયાર કરવાની કાર્યરીતિ, નાણા વિભાગ અને હિસાબો અને તિજોરી નિયામક દ્વારા વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબની હોવી જોઈશે.

૭. સામાન્ય શરતો.-

- (૧) નોંધણી(રજિસ્ટ્રેશન) મહાનિરીક્ષકને અથવા તેમના દ્વારા અધિકૃત કરવામાં આવેલ કોઈ અધિકારીને ઇ-પેમેન્ટ્સના હિસાબોની તપાસ કરવાની સત્તા રહેશે.
- (૨) નોંધણી(રજિસ્ટ્રેશન) મહાનિરીક્ષક દ્વારા અધિકૃત કરવામાં આવેલ અધિકારી, ઇ-પેમેન્ટ સિસ્ટમની ઇન્વેન્ટરિ સંચાલન અને સમગ્ર કચેરીના કામકાજ પર દેખરેખ રાખશે.
- (૩) જ્યારે પણ આ નિયમોની જોગવાઈઓના અર્થઘટન સંબંધિત તકરાર ઊભી થાય, ત્યારે નોંધણી(રજિસ્ટ્રેશન) મહાનિરીક્ષક, પક્ષકારોને સુનાવણીની યોગ્ય તક આપ્યા પછી, તેના પર યોગ્ય હુકમ પસાર કરશે અને તેમનો નિર્ણય આખરી રહેશે.
- (૪) આ નિયમોનું કોઈ ઉલ્લંઘન એ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કર્યા મુજબ શિક્ષાપાત્ર થશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

પ્રવિણ ધંધુકીયા,
સરકારના ઉપ સચિવ.

